

22. august 2013

Høringsvar vedrørende vejledninger til uddannelsesakkreditering af nye og eksisterende uddannelser

Danske Erhvervsakademier takker for muligheden for at kommentere vejledning til akkreditering af nye uddannelser og udbud og vejledning til akkreditering af eksisterende uddannelser og udbud.

Danske Erhvervsakademier synes, at vejledningernes opbygning med bekendtgørelsestekst, spørgsmål og uddybning af spørgsmålene er logisk og let overskuelig.

Vejledningerne er mere detaljerede og præcise end de tidligere vejledninger, hvilket er med til at tydeliggøre, hvad og hvordan de enkelte forhold skal dokumenteres. Danske Erhvervsakademier finder dog, at præciseringerne i nogle tilfælde bærer præg af en mekanisk forståelse af sammenhænge, som ikke vil kunne rumme virkeligheden og institutionernes pædagogisk/didaktiske hensyn på en uddannelse. For eksempel skal man nu dokumentere vidensgrundlaget for en uddannelse for hvert enkelt fagelement, og gerne i et skema. Der er imidlertid tale om et mere komplekst forhold, hvor der ikke er tale om et en-til-en forhold mellem et fagligt miljø og aktiviteter og den viden herfra, der anvendes på uddannelsens enkelte fagelementer. Det vigtigste udbytte af et fagligt miljø og kontakt med virksomheder kan eksempelvis være en forståelse for disse virksomheders dagligdag, som giver sig udslag i en virkelighedsnær formidling af teoretisk viden. Desuden er der ofte mange kilder til vidensgrundlaget, der tilsammen skaber et relevant vidensgrundlag. En sådan vidensoverførsel lader sig dårligt beskrive i de rammer, som den nye vejledning opstiller. Den nye vejledning tenderer således til at modvirke en helhedsforståelse af praksis.

I vejledningen for eksisterende uddannelser og udbud er der en række steder, hvor nøgletal for de forskellige uddannelsesstyper skal opgøres forskelligt, eller hvor grænseværdierne for, hvornår man skal redegøre for tallene, er forskellige. Det er vigtigt, at der tages hensyn til særlige forhold for en uddannelsesstype, men forskellene i nøgletallene virker som en forskelsbehandling, der ikke kan begrundes med særlige forhold for en uddannelsesstype, men måske snarere bundet en tradition for, hvad man tidligere har gjort på de forskellige områder. Danske Erhvervsakademier vil derfor foreslå, at der sker en større ensretning på dette område, medmindre der er helt særlige forhold, der taler for noget andet. De specifikke forskelle i opgørelse af

nøgletal og grænseværdier behandles under kommentarerne til vejledningen for eksisterende uddannelser nedenfor.

For begge vejledninger gælder, at panelets rolle fremstår uklar, idet det fremgår forskellige steder i teksterne, at panelet henholdsvis skal *medvirke til vurdering, drøfte ansøgningen og vurdere*. Det bør fremgå klart, at panelet foretager vurderingen af kriterierne og den samlede akkreditering, som det fremgår af Akkrediteringsloven.

Det kan med fordel præciseres i indledningen til de to vejledninger, at de omfatter både fuldtidsuddannelser og efter- og videreuddannelser.

Det er fælles for de to vejledninger, at det fremstår uklart, hvad der menes med "gængse mål for kvalitet på uddannelsestypens område" under kriterium 2 i begge vejledninger. Det kan med fordel præciseres i de vejledende bemærkninger.

Danske Erhvervsakademier ønsker desuden, at det bliver muligt at søge om akkreditering af en erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelse samlet, hvis der er tale om to uddannelser i umiddelbar forlængelse af hinanden. Det vil selvfølgelig skulle fremgå tydeligt af ansøgningen, hvad der er fælles for uddannelserne, og hvad der er specifikt.

Udover disse kommentarer fælles for de to vejledninger har Danske Erhvervsakademier en række kommentarer til de to vejledninger hver især og til sidst en række mindre, korrekturmæssige rettelser/forslag.

Nye uddannelser og udbud

Det virker ikke overskueligt, hvilke spørgsmål der skal besvares ved hvilke typer ansøgninger. Vejledningen kan derfor med fordel indeholde en skematisk oversigt over, hvilke spørgsmål der skal besvares for hvilke uddannelser.

Danske Erhvervsakademier finder, at afgørelseskategorier for de enkelte kriterier bør fremgå af vejledningen.

Side 11, kriterium 3, vejledende tekst til spørgsmål 3: Det fremgår af den vejledende tekst, at "Det bør fremgå, hvordan der *eventuelt* er faglig progression." Det er uklart, hvornår der skal eller ikke skal redegøres for en faglig progression. For en række uddannelserne på erhvervsakademierne vil det være mere naturligt at redegøre for de faglige overvejelser om sammenhængen i uddannelsen, men det fremgår ikke, om det er et krav og/eller en mulighed.

Eksisterende uddannelser og udbud

Side 4, afsnit 1.3. (Den skriftlige dokumentation): Danske Erhvervsakademier finder det positivt, at der udvælges 2-3 fagelementer, der skal gennemgås i ansøgningen, frem for de nuværende 4. Foreningen ønsker dog mulighed for at indgå i en dialog med Akkrediteringsinstitutionen/panelet om udvælgelsen og at have en mulighed for at gøre indsigelser mod den endelige udvælgelse.

Side 4, afsnit 1.3 (Besøg på uddannelsen): Det fremgår, at andre nøgleinteressenter kan inddrages ved besøg på en uddannelse. Det er vigtigt for Danske Erhvervsakademier, at det bliver præciseret, hvem der kan være tale om, formålet med mødet, hvordan deres udtalelser vil indgå i vurderingerne, og på hvilken baggrund de bliver udvalgt. Danske Erhvervsakademier ser en risiko for, at uddannelser ikke bliver behandlet lige, hvis møderne på institutionerne ikke omfatter de samme persongrupper.

Side 5, afsnit 1.4. (Afgørelser om betinget positiv akkreditering): Det fremgår, at der kan træffes afgørelse om en betinget positiv akkreditering, hvis uddannelsen eller udbuddet opfylder de *væsentligste kriterier*, men ikke lever fuldt ud op til alle kriterierne. Det antydes hermed, at Akkrediteringsinstitutionen vurderer, at nogle kriterier er mere væsentlige end andre. Såfremt der lægges mere vægt på nogle kriterier eller bestemte aspekter i et kriterium, bør det fremgå tydeligt af vejledningen, så der kan sikres ensartede og retfærdige afgørelser på tværs af institutioner og uddannelser/udbud.

Side 7, afsnit 1.6. (Akkrediteringsrapport): Erhvervsakademierne udbyder en række uddannelser på engelsk, og det kan derfor være relevant at aflevere både ansøgning og bilag på engelsk, ligesom der bør være mulighed for at gennemføre møder på engelsk.

Side 9 (2 Nøgletal for studieprogression): Det fremgår, at man på universitetsuddannelserne og de kunstneriske uddannelser skal opgøre gennemførelse efter normeret tid og efter normeret tid + 1 år. For erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne skal der kun opgøres for gennemførelse på normeret tid. Danske Erhvervsakademier undrer sig over den forskel og opfordrer til, at det bliver ens for alle.

Side 9 (3 Nøgletal for frafald): Under målemetode fremgår det, at man skal redegøre for, hvordan frafaldet er opgjort. Det virker overflødigt. Danske Erhvervsakademier undrer sig desuden over, at der for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser skal opgøres frafald både efter 1. år og efter normeret studietid. For universitetsuddannelserne opgøres der kun et frafaldstal for en uddannelse. Universiteterne kan desuden fratække studieskift inden for hovedområdet. For erhvervsakademiernes uddannelser bør det også være muligt at fraregne studieskift inden for institutionen, særligt hvis der er tale om skift til samme uddannelse, men på et andet udbudssted.

Side 13, kriterium 1, vejledende tekst til spørgsmål 3: Danske Erhvervsakademier undrer sig over, at de forskellige uddannelsestyper ikke har samme mål for ledighed. For universitetsuddannelser skal man redegøre for ledigheden, hvis den er høj eller 100 % over gennemsnittet på hovedområdet, for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser ved høj ledighed eller 50 % over landsgennemsnittet, mens man for de kunstneriske uddannelser kun skal redegøre for høj ledighed. Med et samlet akkrediteringssystem og en fælles vejledning bør der være samme målestok. Det fremgår desuden ikke, hvad der menes med høj ledighed. Hvis Akkrediteringsinstitutionen ønsker en redegørelse ved høj ledighed, bør der defineres en grænseværdi. Ellers risikerer man, at institutionerne ikke redegør for forholdet i ansøgningen, men efterfølgende bliver bedt om en redegørelse, hvis Akkrediteringsinstitutionen eller panelet vurderer, at der er høj ledighed, selvom institutionen ikke gør det.

Desuden bør Akkrediteringsinstitutionen tilvejebringe tallet for den gennemsnitlige ledighed for hovedområdet på landsplan. Tidligere har EVA skaffet gennemsnittet for at sikre, at alle blev målt mod det samme tal. Erhvervsakademiernes uddannelser er ikke inddelt i hovedområder på samme måde som universiteterne, og det er uklart, om gennemsnittet skal beregnes ud fra den inddeling, der findes på www.ug.dk eller efter en anden opdeling. EVA har også tidligere selv fremskaffet ledighedstal for de enkelte uddannelser og meddelt akademierne, hvis tallene gav anledning til behov for yderligere forklaring. Danske Erhvervsakademier vil foreslå, at denne procedure videreføres.

Side 19, kriterium 4, vejledende tekst til spørgsmål 2: Erhvervsakademierne skal redegøre for forholdet, hvis nøgletallene for gennemførelse på normeret studietid indikerer et problem ved, at "tallet er lavt". Det bør præciseres, hvad der menes med lavt for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne.

Side 19, kriterium 4, spørgsmål 5: Det er uklart, hvad der menes med spørgsmålet "Hvordan er undervisningen pædagogisk kvalificeret?" I vejledningen til nye uddannelser og udbud er spørgsmålet, hvordan *underviserne* er pædagogisk kvalificeret, og i den uddybende tekst fremgår det, at man skal redegøre for underviserens pædagogiske kvalifikationer. Disse formuleringer kan med fordel bruges i vejledningen til eksisterende uddannelser og udbud.

Side 20, kriterium 4, vejledende tekst til spørgsmål 3: Erhvervsakademierne ønsker naturligvis at arbejde for at mindske frafaldet på uddannelserne og holde det så lavt som muligt. En del af frafaldet vil dog være begrundet i omvalg, ligesom konjunkturerne på arbejdsmarkedet har betydning for både antallet af studerende og frafaldet på erhvervsakademiernes uddannelser, hvor mange kommer med en adgangsgivende eksamen, der giver erhvervskompetence, så det er nemt for dem at vende tilbage til arbejdsmarkedet. På de fleste uddannelser vil det "naturlige" frafald være mere end 15 %, og Danske Erhvervsakademier vil derfor opfordre til, at procentsatsen sættes op til 20-25 %. Med en procentsats på 15 % risikerer Akkrediteringsinstitutionen, at stort set alle uddannelser skal redegøre for frafald, uden at der er reelt problem. I 2009 og 2010 var der således kun et erhvervsakademi, der havde et gennemsnitligt frafald på første år på 15 % eller derunder, mens gennemsnittet for alle erhvervsakademiuddannelser var 20 % i 2010. Målet på 15 % harmonerer desuden ikke med målene i erhvervsakademiernes udviklingskontrakter. Danske Erhvervsakademier ønsker, at der sættes fokus på frafaldet på de uddannelser, hvor der er et reelt problem, enten fordi der er et reelt højt frafald, eller fordi det er steget markant inden for de seneste 3 år. I de tilfælde er det centralt at undersøge årsagerne og igangsætte indsatser for at mindske frafaldet.

Mindre forslag og korrekturmæssige rettelser

Eksisterende uddannelser

- Side 4, afsnit 4.1.: Der bør tilføjes, at institutionerne efter prækvalificering skal orientere Akkrediteringsinstitutionen om, hvornår man forventer at søge om akkreditering.
- På side 3, afsnit 1.1., anden bullet: Der skal stå "institutioner, der er påbegyndt en *institutionsakkreditering*".
- Side 3: Overskriften i 1.3. bør rettes til udbud af erhvervsrettede uddannelser.
- Side 8: Der er fejl i nummeringen, idet første afsnit under del 2 hedder 1.7.
- Side 13: Spørgsmål 2 og 3 står i omvendt rækkefølge.

- Det fremgår af side 18 og 20, at der skal udvælges et antal fagelementer, institutionen skal gennemgå særskilt i forbindelse med ansøgningen om akkreditering. På side 4 fremgår det, at der skal udvælges 2 centrale fag/fagelementer. Antallet bør også fremgå på side 18 og 20.

Såfremt dette høringssvar giver anledning til spørgsmål eller kommentarer, hører vi meget gerne fra jer.

Med venlig hilsen

Niels Egelund
Formand for rektorkollegiet

Jo Kjærsgaard Pedersen
Konsulent, Danske Erhvervsakademier

Foreningen Danske Erhvervsakademier er interesseorganisationen for de 9 danske erhvervsakademier. Foreningen arbejder for at skabe gode rammevilkår for praksisnære og erhvervsrettede uddannelser i Danmark og for at indfri målsætningen om, at 60 % af en ungdomsårgang får en videregående uddannelse. Erhvervsakademierne orienterer sig især imod den private sektor og udvikler sine uddannelser i et tæt samarbejde med aftagerne.